

Monitoring

Diergezondheid

Varkens

Hoofdpunten Rapportage Eerste halfjaar 2018

Trends in de monitor van de varkensgezondheid

GD ontving in het eerste halfjaar van 2018 iets meer inzendingen van varkens voor pathologisch onderzoek dan in de tweede helft van 2017. Er lijkt sprake te zijn van een trendbreuk. Hetzelfde geldt voor het verloop in het aantal vragen aan de Veekijker. In het eerste halfjaar van 2018 werden de meeste vragen met betrekking tot specifieke ziekten gesteld over PRRS en over *E. coli*. Over PED zijn nauwelijks vragen gesteld, hoewel de epidemie van PED in Nederland nog zeker niet voorbij is. Ook over *Brachyspira* zijn in deze periode veel vragen gesteld. De meeste vragen over gezondheidsproblemen gaan over verhoogde uitval. Verder stelt men nog steeds veel vragen

over kreupelheid, maar ook over diarree en over huidaandoeningen. Uit de Online Monitor blijkt dat tijdens 60 procent van de bedrijfsbezoeken door de praktiserende dierenartsen geen aandoeningen worden vastgesteld. Indien wel een aandoening is gemeld op een bedrijf, wordt die in twee derde van de gevallen toegeschreven aan een infectieziekte. De veruit meest genoemde ziekteverwekkers bij varkens zijn streptokokken. Maar ook worden veel gezondheidsproblemen toegeschreven aan influenza. In Oost-Europa, vooral in de Baltische staten, zijn in de eerste helft van 2018 bijna 3200 uitbraken gemeld van Afrikaanse varkenspest. Dat zijn er al bijna net zo veel als in heel 2017.

Varkenspokken bij pasgeboren biggen

In de loop van de eerste helft van 2018 zijn bij de Veekijker drie gevallen bekend geworden van biggen die bij geboorte een typische huidaandoening hadden. Het betrof steeds een of enkele tomen en de sterfte in de betreffende tomen was duidelijk verhoogd ten opzichte van tomen zonder de aandoening. Gezien de verschijnselen was hier zeer waarschijnlijk sprake van congenitale (aangeboren) varkenspokken. Het varkenspokkenvirus komt vrij algemeen voor en veroorzaakt eigenlijk nooit problemen. De congenitale variant waarbij de besmetting kennelijk al plaatsvindt in de baarmoeder van de zeug is beschreven in de literatuur, maar het is niet duidelijk welke omstandigheden maken dat de infectie zich op deze wijze manifesteert. Histologisch onderzoek van de

huidlaesies kan uitsluitsel geven of inderdaad sprake is van varkenspokken. Dat onderzoek is in de beschreven gevallen niet uitgevoerd.

Kort Nieuws

■ Voor achtergrondinformatie over Afrikaanse Varkenspest zie: www.gddiergezondheid.nl/diergezondheid/dierziekten/afrikaanse-varkenspest-avp Het virus verspreidt zich steeds verder in Europa, maar nu ook in China.

De belangrijkste wijze van verspreiding lijkt via varkensvleesproducten te zijn. Via wilde zwijnen gaat de verspreiding vrij langzaam, maar met het virus besmette producten kunnen snel over grote afstanden getransporteerd worden. Als die producten vervolgens als keuken- of slachtafval bij varkens terecht komen, is de kans op uitbraken op grote afstand van eerdere infectiehaarden reëel.

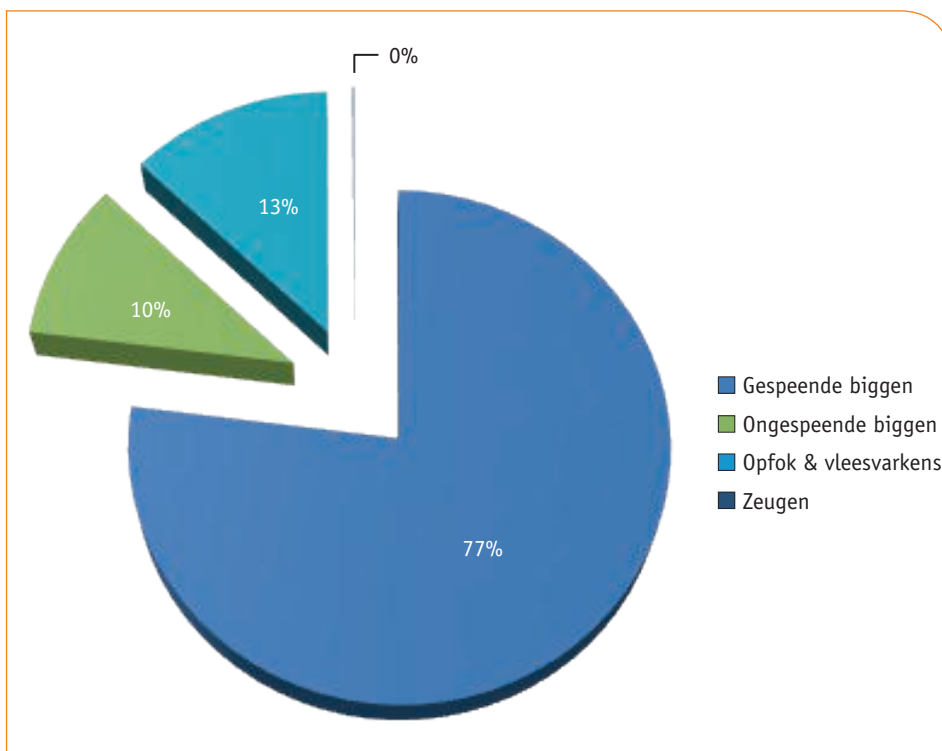
Deze nieuwsbrief Monitoring Varkens geeft een samenvatting van enkele belangrijke, opvallende zaken uit het eerste halfjaar van 2018. De basisonderzoek varkensgezondheid wordt gefinancierd door de varkenssector, het ministerie van LNV en uit bijdragen van veehouders. Dit halfjaar onder andere aandacht voor aangeboren varkenspokken en streptokokkeninfecties.

Online Monitor: streptokokkeninfecties

In de Online Monitor staan streptokokken bovenaan de lijst van infectieuze oorzaken van gezondheidsproblemen, vooral bij gespeende biggen (zie de figuur). Maar ook bij ongespeende biggen wordt een streptokokkeninfectie het vaakst gemeld als meest waarschijnlijke oorzaak van een geconstateerd gezondheidsprobleem. De ziekteverschijnselen die worden vermeld bij een streptokokkeninfectie verschillen per leeftijdscategorie: locomotieproblemen (gewrichtsontsteking) vooral bij ongespeende biggen en hersenverschijnselen vooral bij gespeende biggen.

De inzendingen voor pathologisch onderzoek laten een goede vergelijking zien met het beeld dat oprijst uit de Online Monitor, met dien verstande dat kreupelheid door gewrichtsontsteking in de Online Monitor relatief vaker als diagnose wordt gemeld dan dat het bij pathologisch onderzoek wordt vastgesteld. Het percentage telefonische vragen aan de Veekijker over streptokokken is met rond de 5 procent minder hoog dan op grond van de informatie uit de Online Monitor en de inzendingen voor pathologisch onderzoek verwacht zou worden. Bovendien is sprake van een geleidelijk dalende tendens in dit percentage. De bacterie blijft een groot gezondheidsprobleem vormen, maar er is kennelijk minder reden om telefonisch advies in te winnen over de aanpak.

Verdeling over de leeftijdscategorieën van de waarschijnlijkheidsdiagnose 'streptokokkeninfectie' zoals gemeld door dierenartsen in de Online Monitor (1^e helft 2018)

Ziekteverschijnselen gerelateerd aan streptokokkeninfecties zoals is gemeld door de afdeling pathologie van GD en in de Online Monitor

Gezondheidsprobleem:	Pathologie	Online Monitor
Ademhaling (longontsteking, hartklepontsteking)	17%	15%
Locomotie (vooral gewrichtsontsteking)	6%	32%
Zenuwstelsel (vooral hersenvliesontsteking)	41%	39%
Algemene verschijnselen (o.a. bloedvergiftiging)	36%	14%

